OIKEUSMINISTERIÖ

U 49/2020 vp

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto 1.10.2020

Erityisasiantuntija Joni Korpinen

ASIA: EPPO-asetuksen mukainen komission luonnos delegoiduksi asetukseksi koskien operatiivisten henkilötietojen ryhmien ja rekisteröityjen ryhmien luetteloita (U 49/2020 vp). U-kirjelmä

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Yleistä

Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) on perustettu 12.10.2017 neuvoston asetuksella (EU) 2017/1939 (jäljempänä EPPO-asetus). EPPO:n toimivallassa on tutkia riippumattomana EU:n syyttäjäviranomaisena EU:n talousarvioon kohdistuvia rikoksia ja asettaa rikoksista epäillyt syytteeseen kansallisissa tuomioistuimissa. EPPO aloittaa toimintansa aikaisintaan marraskuussa 2020, mutta lopullinen päivämäärä vahvistetaan myöhemmin annettavalla komission päätöksellä. EPPO perustetaan tiiviimmän yhteistyön instrumenttina ja sen toimintaan osallistuu perustamisvaiheessa Suomi mukaan luettuna 22 EU:n jäsenvaltiota. EPPO-asetusta täydentävää kansallista lainsäädäntöä koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle viikolla 43.

Nyt käsiteltävänä olevassa luonnoksessa komission delegoiduksi asetukseksi vahvistetaan EPPO-asetuksen mukaiset operatiivisten henkilötietojen ryhmien ja rekisteröityjen ryhmien luettelot – kyse on siten EPPO-asetuksen sääntelyä tarkentavasta säädöksestä, jolla ei muuteta EPPO-asetuksen keskeisiä osia.

Delegoitu säädös ja sen hyväksyminen

Komissio antaa delegoituja säädöksiä EU:n lainsäädännössä myönnetyn säädösvallan siirron perusteella; nyt käsiteltävän asian osalta säädösvallan siirto perustuu EPPO-asetuksen 49(3) artiklaan, joka sisältää siirretyn säädösvallan rajat. Kun komissio on antanut säädöksen, alkaa yleensä kahden kuukauden määräaika, jonka aikana Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ilmaista vastustavansa säädöstä tai ettei sitä vastusteta.

Komission on tarkoitus hyväksyä nyt käsiteltävänä oleva luonnos delegoiduksi asetukseksi lokakuun alussa. Nyt käsiteltävänä olevan luonnoksen arvioidaan olevan sisällöltään lähellä komission lopullisesti antamaa delegoitua asetusta.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

Asianhallintajärjestelmä

EPPO:n toimivaltaan kuuluvien toimien saavuttamiseksi sen toiminta nojautuu sähköiseen asianhallintajärjestelmään (Case Management System). Asianhallintajärjestelmän ylläpitämisestä ja käsittelystä säädetään tarkemmin EPPO-asetuksessa säädettyjen sääntöjen ja EPPO:n sisäisen työjärjestyksen mukaisesti. Asianhallintajärjestelmä sisältää rekisterin EPPO:n asetuksen mukaisesti saamista tiedoista, mukaan lukien niihin liittyvistä mahdollisista päätöksistä, hakemiston kaikesta asiakirja-aineistosta, ja kaikki tiedot asianhallintajärjestelmässä sähköisessä muodossa säilytettävästä aineistosta. Hakemistoon ei saa sisältyä muita operatiivisia henkilötietoja kuin tiedot, joita tarvitaan asioiden tunnistamiseksi tai yhteyksien luomiseksi eri asiakirja-aineistojen välille.

Operatiiviset henkilötiedot

Operatiivisten henkilötietojen käsittelystä säädetään EPPO-asetuksessa (49 artikla). Operatiivisten henkilötietojen käsittely on tarpeen esimerkiksi tutkinta- ja syytetoimissa.

Lopuksi

Komission luonnoksen delegoiduksi asetukseksi katsotaan olevan EPPO-asetuksen säännösten mukainen ja komission katsotaan toimineen EPPO-asetuksessa sille siirretyn toimivallan puitteissa. Kuten valtioneuvoston kannassa todetaan, on tärkeää että luonnoksessa on seurattu EPPO-asetuksen mukaista velvoitetta erotella selvästi toisistaan operatiiviset henkilötiedot, jotka koskevat eri ryhmiin kuuluvia rekisteröityjä. Lisäksi tärkeänä pidetään sitä, että hakemistossa käsiteltävien operatiivisten henkilötietojen ryhmien valinta on tehty siten, että varmistetaan riittävä tasapaino henkilötietojen suojan ja EPPO:n suorittamien tutkimusten ja syytetoimien tehokkuuden välillä.